

Giminės šaknų paieškos

Remigijus Bimba

Remigijus Bimba, 43 metų amžiaus aukštaitis, Anykščių krašto vaikas. „Taip jau susiklostė gyvenimas, kad visada norėjau sportuoti ir būti čempionu. Tad pasirinkau mokytojo, trenerio specialybę. Lietuvos istorija, genealogija, heraldika, veksikologija visą laiką lydėjo mane.“ Norintys susipažinti su Remigijaus Bimbos sportiniais pasiekimais, parengtų sportininkų titulais ir laimėjimais apsilankykite puslapyje www.rbimba.lt

Remigijus nuo 2017 metų yra Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos pirmininkas. Nuo 2019 m. yra Tarptautinės genealogijos akademijos (Prancūzija) asocijuotasis narys – pirmasis Lietuvos genealogijos tyrėjų atstovas šioje institucijoje. Genealogija susidomėjo būdamas 11-oje klasėje. „Mokykloje gavau užduotį, kurios negaliu užbaigti iki šiol.“ Jo kaupiamos žinios apie Lietuvos istoriją, genealogiją, heraldiką ir su tuo susijusių bendrijų, organizacijų veikla yra skelbiamos giminės interneto svetainėje www.gliaudeliai.org ir asmeninėje interneto svetainėje www.rbimba.lt.

Kas yra genealogas? Kokių savybių reikia?

Genealogija – giminės istorijos mokslas, tiriantis giminės, šeimos, asmens istoriją ir kilmės istoriją. Genealogas specialistas – asmuo, turintis istorinį išsilavinimą ir/ar turintis patirties ir gebantis tinkamai ir profesionaliai atlikti genealoginius tyrimus ir sudaryti genealogines schemas. Genealogui

Asmeniui norinčiam susidaryti giminės ar savo šeimos genealoginę schemą pirmiausia reikia surinkti informaciją iš gyvų savo tėvų, senelių, prosenelių. Peržiūrėti šeimos dokumentus, nuotraukas.

visų pirma reikia būti detektyvu ir būti labai kruopščiu, atidžiu, nuosekliu genealoginiuose tyrimuose. Kaip tampama ir ar lengva tapti

genealogu?

Kaip ir kiekvienos specialybės profesionalu tampama ne iš karto. Pradžioje reikia baigti tam tikrą studijų programą, po to dirbdant sukaupti patirties ir nuolatos kelti savo kvalifikaciją, taip tampama labai geru specialistu. Deja, Lietuvos universitetai ar kolegijos genealogų specialistų nerengia. Dalis genealogų yra istorijos specialybę baigę asmenys, kiti – to mokosi savarankiškai. Dažniausiai viskas prasideda nuo savo šaknų paieškos, savo šeimos, giminės medžio sudarymo. Vėliau, kai kurių tyrinėtojų susidomėjimas genealogija tampa gyvenimo aistra, hobiu, o kai kurių net pragyvenimo šaltiniu. Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijoje yra Genealogų vertinimo komisija, kuri pagal nustatytą tvarką išduoda genealogo specialisto pažymėjimą. Genealogo specialisto pažymėjimas – dokumentas, suteikiantis teisę ribotą laiką atlikti genealoginius tyrimus ir sudaryti genealogines schemas.

Kaip sudaromas genealoginis medis?

Genealogai specialistai medžių nepiešia, nebraižo. Tai daro menininkai, dailininkai, dizaineriai ir kt. Genealogai specialistai sudaro šeimos ar giminės genealoginę schemą. Genealoginė schema – tam tikros žmonių giminės istorinės raidos grafinis vaizdas, vaizduojantis giminingų žmonių tarpusavio ryšį. Genealoginė schema sudaroma iš lentelių, kuriose nurodomi konkretaus asmens genealogijos duomenys: gimimo, santuokos (jei tokia buvo sudaryta), mirties datos ir vietos. Rekomenduotina, kad genealoginėje schemoje giminės pradininkas būtų vaizduojamas viršuje, o apačioje – palikuonys.

Asmeniui norinčiam susidaryti giminės ar savo šeimos genealoginę schemą pirmiausia reikia surinkti informaciją iš gyvų savo tėvų, senelių, prosenelių. Peržiūrėti šeimos dokumentus, nuotraukas. Tokiu būdu sugebėsite surinkti pirmą informaciją apie savo kilmę, t. y. kur jūsų seneliai, proseneliai gyveno, kuo vertėsi, kokios buvo profesijos, kurios parapijos bažnyčią lankė, kur krikštijo savo vaikus, tuokėsi ir kokiose kapinėse palaidoti. Rinkti informaciją reikia smulkiai susirašant tiksliai datas, vietas. Vėliau galite bandyti savarankiškai tyrinėti nurodytas parapijos metrikų knygas (santuokų, krikšto, mirties). Jei užduotis taps per sunki, tada kreipkitės į Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugiją.

Kokios dažniausios priežastys kodėl žmonės pradeda ieškoti savo "šaknų"?

Pagrindinė priežastis, kodėl susidomima savo šaknimis, tai norisi sužinoti daugiau apie save, savo kilmę, kas buvo protėviai, kokių profesijų, kur gyveno, kokie likimai buvo jų gyvenime. Kiti dėl turto paveldėjimo. Treti, tai daro dėl smalsumo sužinoti ar jų protėviai buvo kilmingi. Jei buvo valstiečiai, susidomėjimas nuslūgsta... Juk svarbiausia žinoti savo protėvius ir juos gerbti, nesvarbu kokios kilmės jie buvo.

Su kokiais iššūkiais ir sunkumais susiduriate ieškodami informacijos?

Kartais rankos visai nusvyra. Bet nepasiduodu. Galvoju ir ieškau būdų kaip rasti reikiamą informaciją. Būna situacijų, kai ilgą laiką negaunu reikiamų rankraščių, prisiminimų, laiškų ar kitų dokumentų, nes tai yra šeimos turtas ir paslaptis. Laikui bėgant jie vis vien patenka į mano rankas. Labai norint

Pagrindinė priežastis, kodėl susidomima savo šaknimis, tai norisi sužinoti daugiau apie save, savo kilmę, kas buvo protėviai, kokių profesijų, kur gyveno, kokie likimai buvo jų gyvenime.

ir apie tai galvojant, tikslas visada pasiekiamas.

Ar būna, kad nerandate žmonių "šaknų", kada tokie atvejai nutinka?

Taip, pasitaiko. Jei giminė buvo ne sėsli, tai surasti visus palikuonis yra labai sunku. Galima, bet tai trunka labai daug laiko. Todėl ekonomiškiausia ieškoti patiems. Kita dažna kliūtis, kodėl nerandate savo protėvių, nes jie naudojo kitą pavardę. Dažniausiai net kelis pavardžių variantus. Nesėkmė gali lydėti tik vienu atveju, kai reikiamoje parapijoje nėra išlikusių to laikotarpio metrikų knygų.

Kokią ilgiausią giminės liniją pavyko atsekti?

Tyrinėju tik savo ir žmonos giminės genealogijas. Kai kurios linijos siekia 17 am. pabaigą.

Esu tyrinėjęs signataro Stepono Kairio tėvo Kairio (protėvių pavardė buvo Tumasoniai) ir jo motinos Puzinaitės genealogijas, nes prisidėjau prie Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos vykdomo projekto ištirti visų 20 signatarų genealogijas. Šiuo metu projektas baigtas ir rengiama knyga. Taip pat esu tyrinėjęs savo gimtojo kaimo Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų genealogijas. Kitų tyrinėjimų dėl laiko stokos kol kas negaliu imtis.

Mano tikslas yra kiek kitoks, nei kitų. Tiesiog bandau surinkti (surasti) visus savo protėvius ir jų brolius, seseris, pusbrolius ir pussešeres. Sudaryti kiekvienos naujos pavardės genealoginę schemą ir atsekti to seniausio atrasto protėvio palikuonis iki šių dienų. Patikėkite, tai labai įdomu. Atrandu, kad kaimynai, draugai, pažįstami ar įžymybės yra tau tolimi ar visai artimi

giminaičiai.

Tik pagalvokite, kiek mes turime prosenelių! Apačioje pateikiu statistiką:

Tėvai: 2
Seneliai: 4
Proseneliai: 8
2 kartos proseneliai: 16
3 kartos proseneliai: 32
4 kartos proseneliai: 64
5 kartos proseneliai: 128
6 kartos proseneliai: 256
7 kartos proseneliai: 512
8 kartos proseneliai: 1 024
9 kartos proseneliai: 2 048
10 kartos proseneliai: 4 096
11 kartos proseneliai: 8 192
12 kartos proseneliai: 16 384

Su kuo tenka bendradarbiauti kapstantis giminės istorijose?

Su kolegomis iš Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos, muziejininkais, archyvu, bibliotekų darbuotojais, kunigais ir istorikais, o taip pat su užsienio genealogijos specialistais.

Kokią įdomiausią nutikusią istoriją sudarant medį pasakojate vi-

2019-07-03, Varšuva (Lenkija), 11-oji tarptautinė genealogijos konferencija. Tarptautinės genealogijos ir heraldikos konfederacijos prezidentas dr. Pier Felice degli Uberti (Italija), Tarptautinės genealogijos akademijos pirmininkas Michael Teillard d'Eyry (Prancūzija) ir Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos pirmininkas Remigijus Bimba.

siems, kaip savo darbo pavyzdį?

Istorijų buvo visokių. Esu ne tik genealogas, bet ir kraštotyriminkas, Lietuvos krašto mylėtojas. Su vienais žmonėmis kontaktuojau telefonu ar internetu, kiti, norintys pamatyti kelių tūkstančių giminės schemą, atvyksta pas mane į darbą Vilniuje. Visada turiu susidaręs sąrašą žmonių, kuriuos turiu aplankyti. Su vyresniais tenka susitikti gyvai ir vykti pas juos į namus. Įdomu ne tik knaisiotis po senus dokumentus ir bažnyčių metrikų knygas, bet ir gyvai susitikti su savo tolimais giminaičiais.

Kai 1993 m. pradėjau domėtis savo šeimos genealogija, tai patekdavau į įvairias situacijas. Vieni siunčia eiti į visas keturias puses, atseit užsiimu niekais (gerai, kad tokių buvo labai nedaug), kiti grasiino iškviešti policiją (tokių dar mažiau buvo). Vėliau, pas nepažįstamus žmones stengdavau neiti, rasdavau būdą, kad juos įspėtu dėl sudaromo giminės medžio kiti. Treti – labai vaišingi, o man ne vaišės galvoje, mano tikslas surinkti kuo tikslesnę informaciją. Ketvirtai dar ir pinigų siūlėsi sumokėti, kad

tokį naudingą giminei darbą darau.

Genealoginių paieškų metu pavyko ne vieną savo giminės šaką sutaisyti. Gentainiai pagarbiau ėmė žiūrėti į savo praeitį, gerbti savo protėvius, puoselėti tėviškę. Kai žmonės keičia ar stato nunykusius savo protėvių ar giminių paminklus kapinėse, tai visada kreipiasi į mane, nes nori ant paminklo iškalti tiksliai datas ir vardus su pavardėmis. O man džiugu pasidalinti sukaupta informacija.

Ar visi besiskelbiantys genealogai yra geri specialistai?

Patarimas būtų vienas. Pieš kreipiantis į tokį specialistą pasidomėti jo kompetencija ir patirtimi.

Kaip manot ar ateityje genealogo profesija išliks, juk dabar socialiniuose tinkluose žmonės dalinasi beveik visa informacija?

Tikrai išliks. Dirbs šioje srityje tik profesionalai – genealogai specialistai. Šiuo metu yra labai didelė informacijos gausa ir informacijos tik daugės. Galima laisvai dirbti ar-

Genealogai specialistai medžių nepiešia, nebraižo. Tai daro menininkai, dailininkai, dizaineriai ir kt. Genealogai specialistai sudaro šeimos ar giminės genealoginę schemą. Genealoginė schema – tam tikros žmonių giminės istorinės raidos grafinis vaizdas, vaizduojantis giminingų žmonių tarpusavio ryšį.

chvyuose, muziejuose, bibliotekose. Daug informacijos yra internete. Bet šią informaciją reikia mokėti surinkti, apdoroti, susieti su savo gimine. Nepasiklysti tarp tų pačių vardų ir pavardžių. Juk svarbu turėti savo sudarytame medyje savus, o ne svetimus žmones... Visada galima savo parengtą genealoginę schemą duoti patikrinti specialistams. Lietuvos genealogijos ir heraldikos draugijos dokumentų patikros, genealogijos ir heraldikos komisija tikrina, tvirtina ir registruoja genealogijas.

Remigijų Bimbą kalbino Onutė Kuliešytė

Nuotraukos iš R. Bimbos archyvo